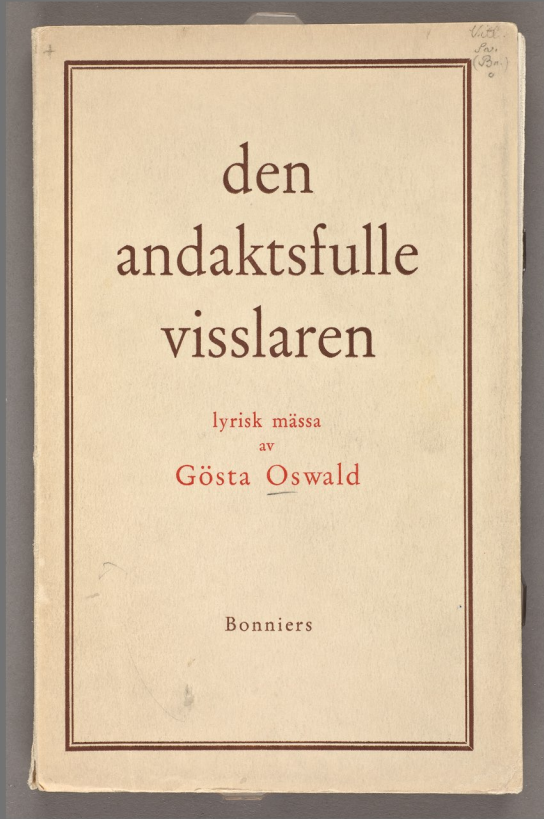

Oswald, Gösta

Den andaktsfulle visslaren :

Tryck // / 81 A Br.

Tillkomstår 1946

Digitaliserad år 2020

National Library
of Sweden

+

Vitt.
Fav.
(Bn.)
o

den andaktsfulle visslaren

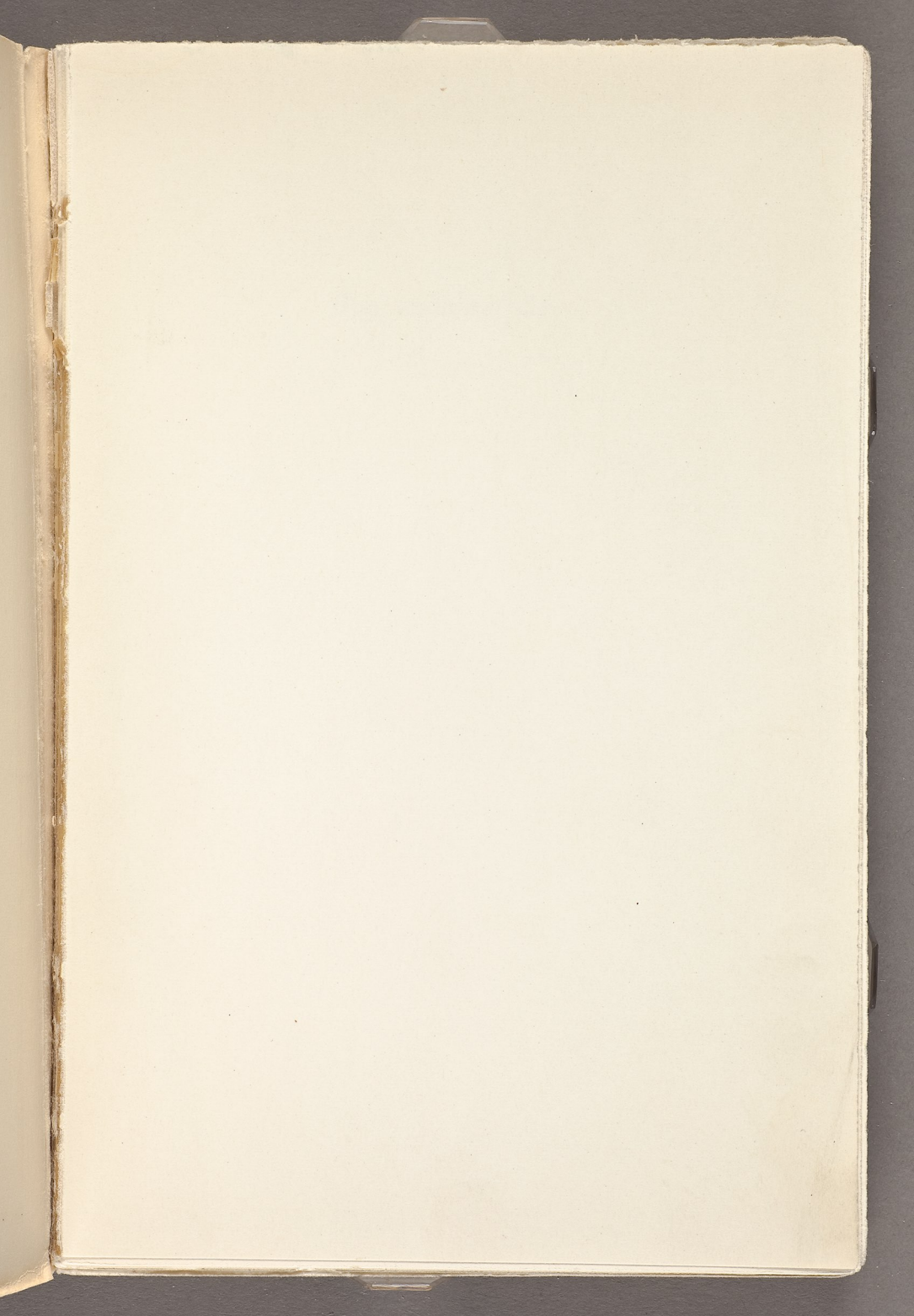
lyrisk mäsä
av
Gösta Oswald

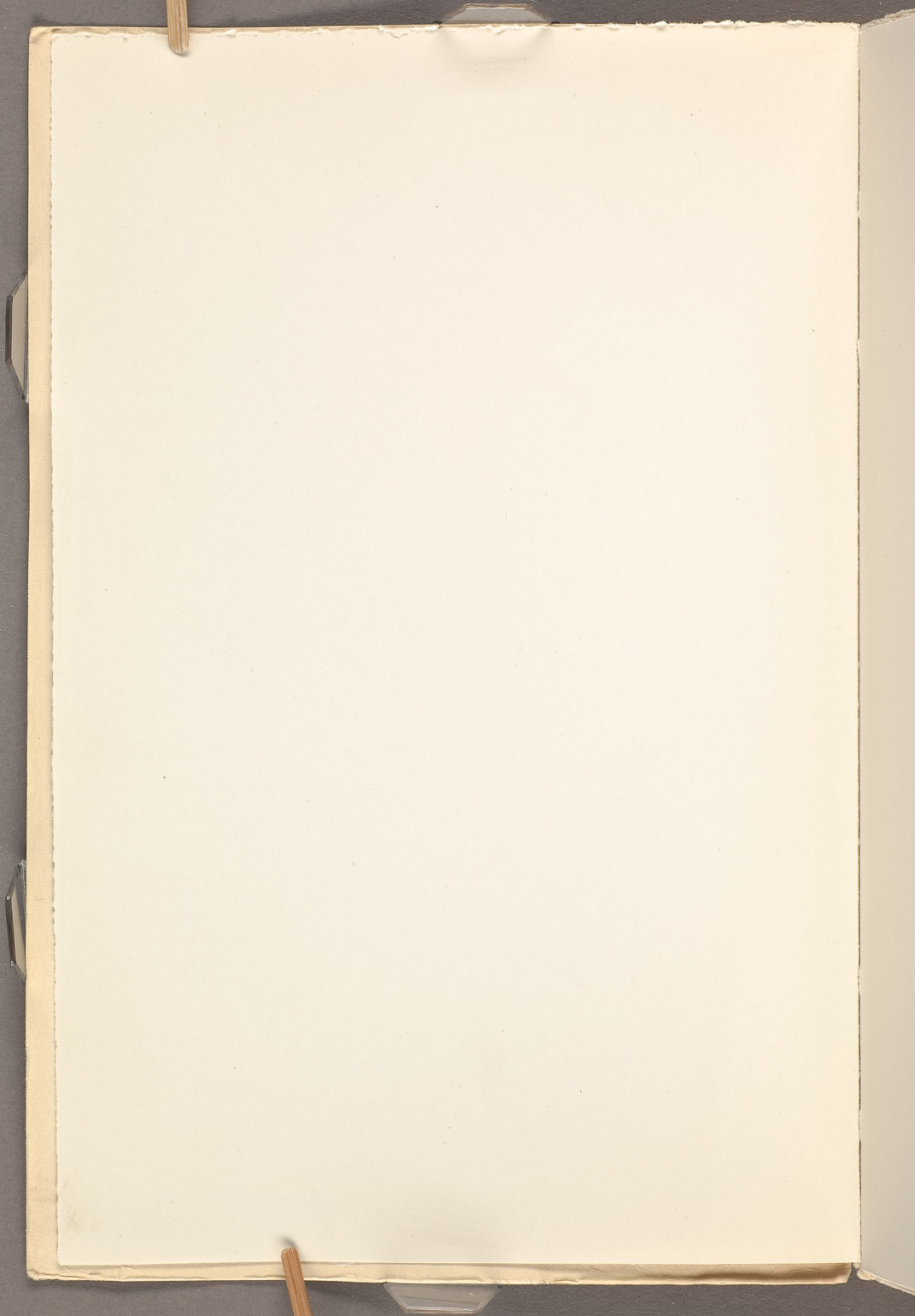
Bonniers

Kungl. biblioteket

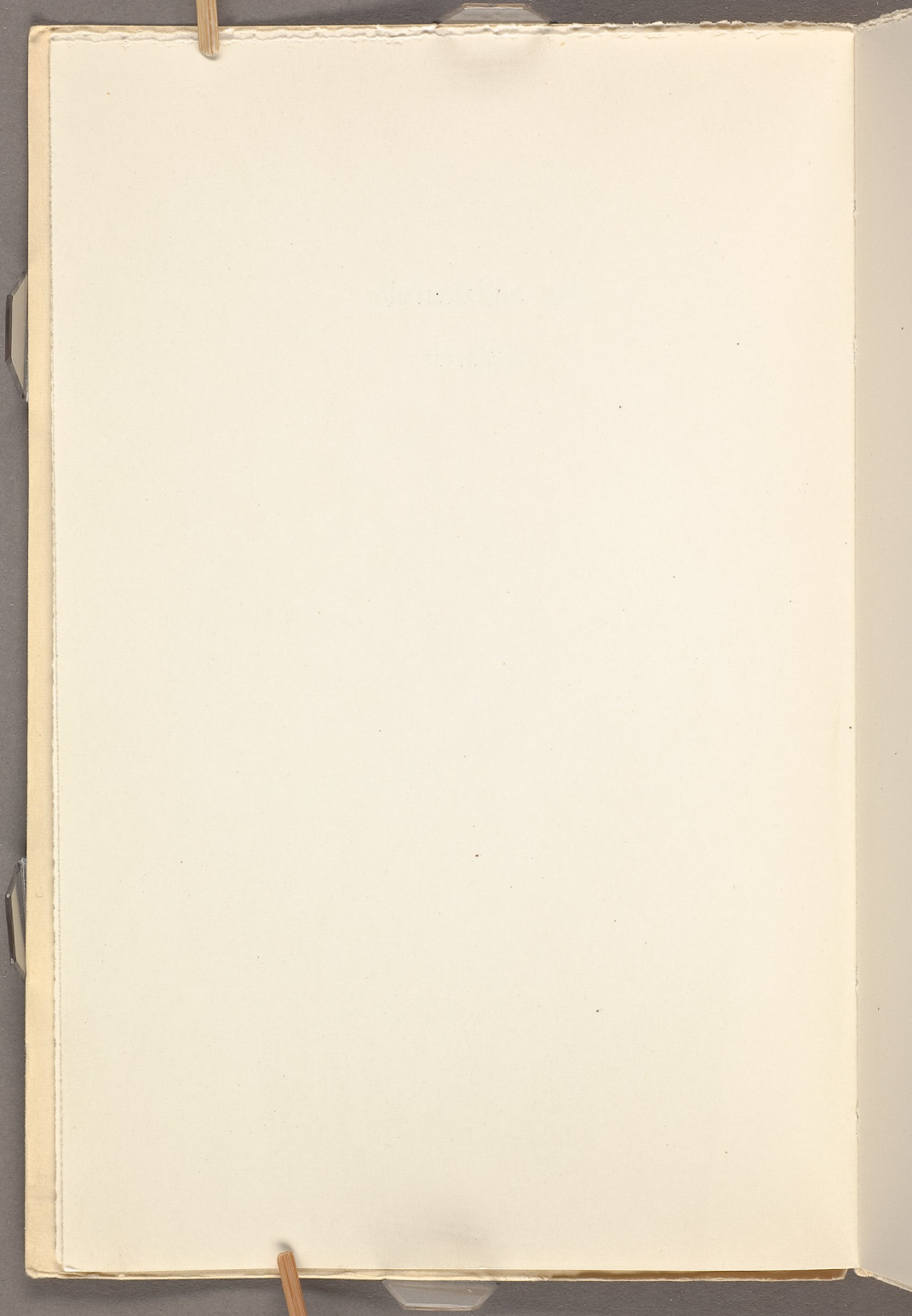

0 0000 000108781

den andaktsfulle
visslaren

den andaktsfulle
visslaren

Lyrisk mäsä i fyra
böcker

Av Gösta Oswald

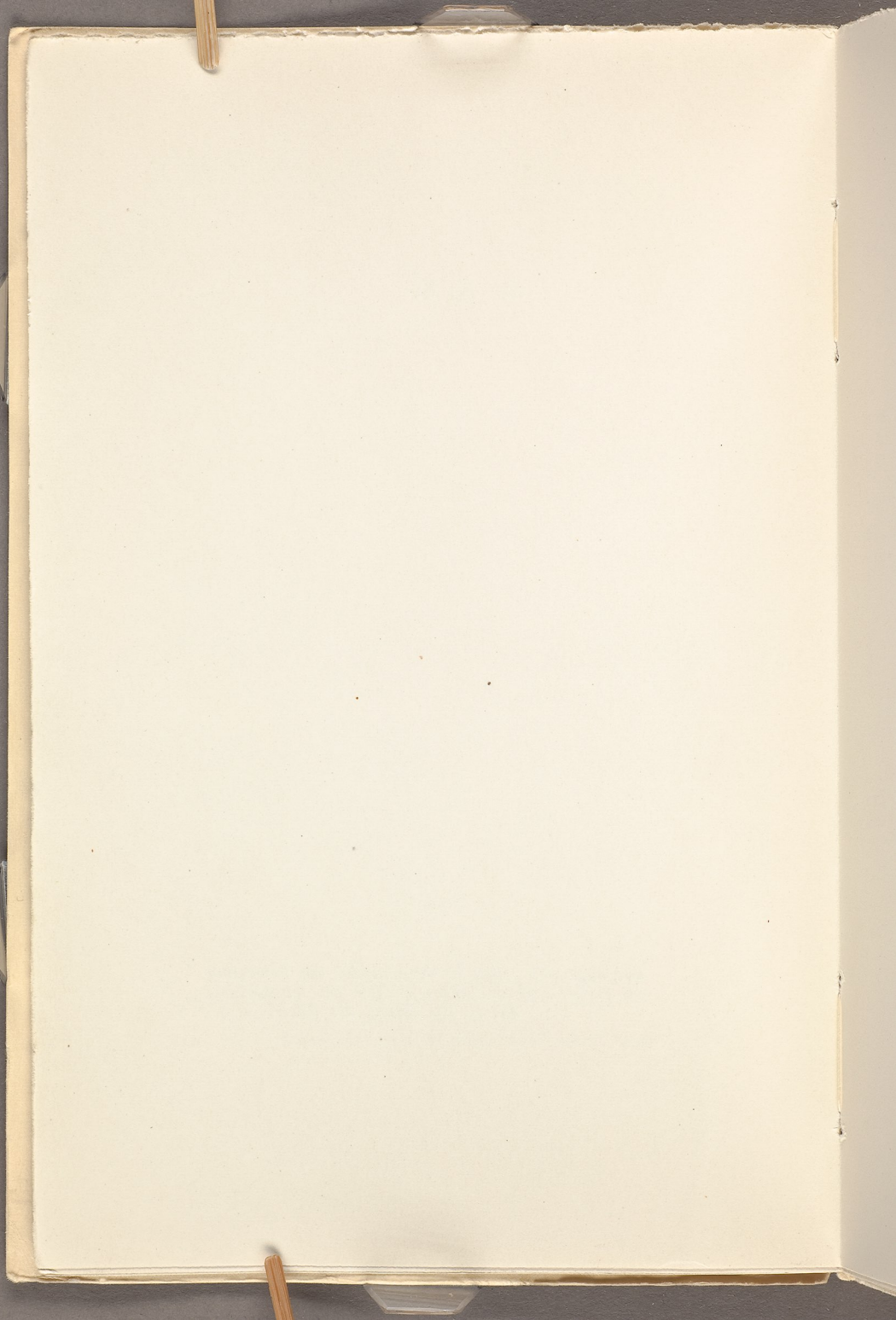
Stockholm
Albert Bonniers
Förlag

Stockholm. Alb. Bonniers boktryckeri 1946

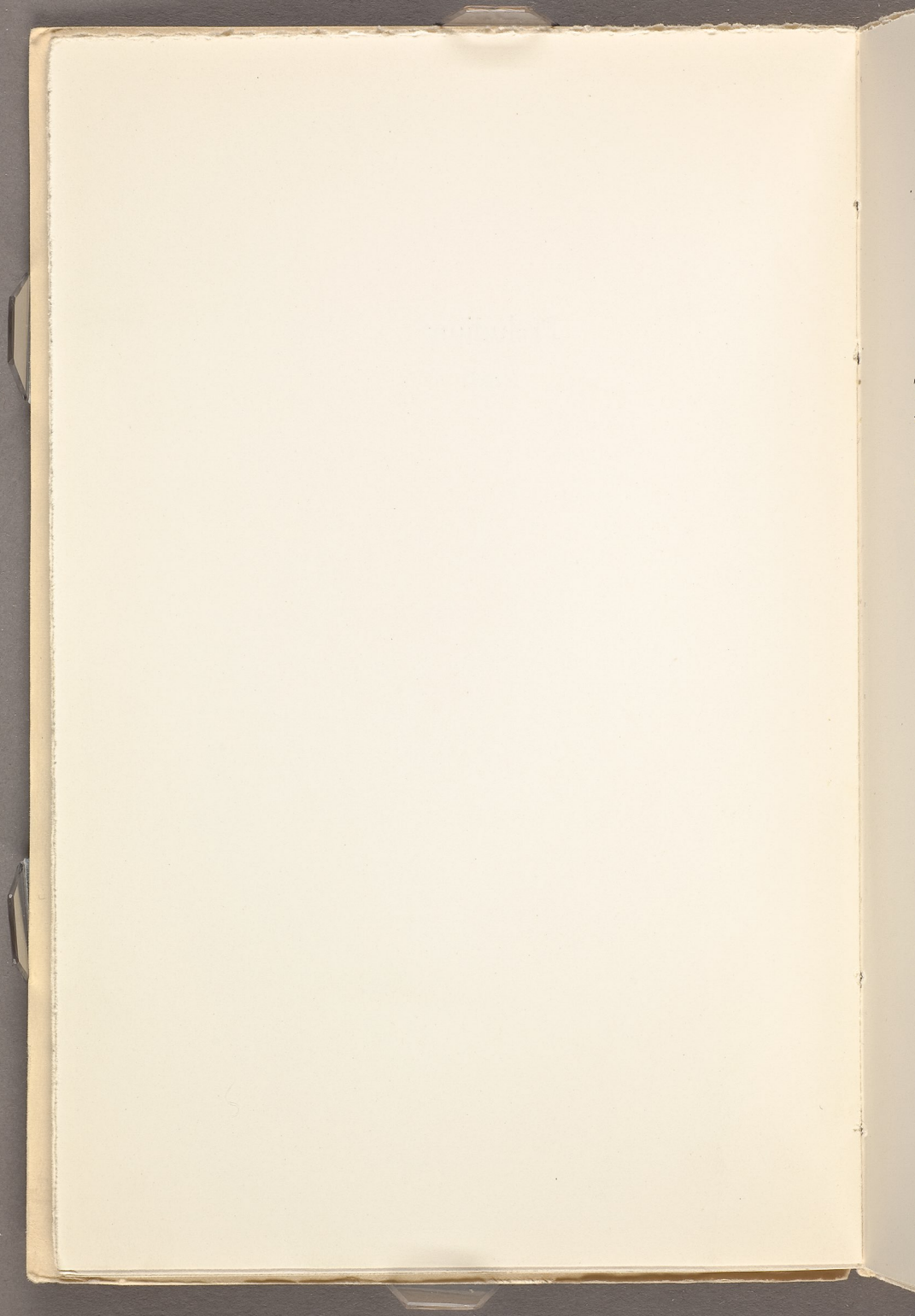
an A. S.

*das ange sich selbst in der blutader der bewegung
zu fassen und des anges spiegelnd des lebensblutes
das ist die lösung des rätsels - -*

Preludium

(orgel)

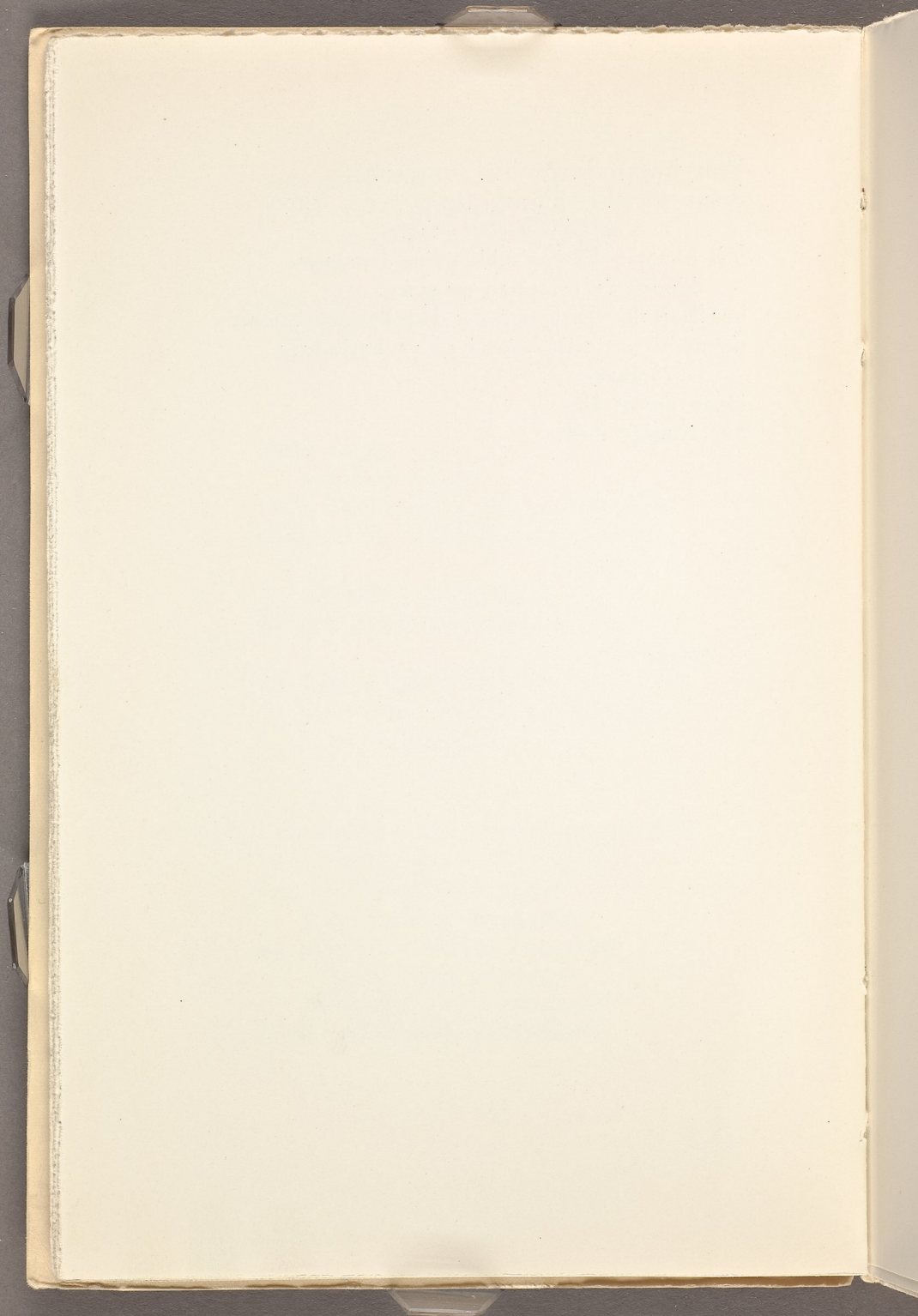

snart är det tid
att pejla tillvarons avsikt med ekostaven
och avkläda den skändliga
eller
susar hjärnans tomma korridorer
av gåtans hemliga fruktan
att en gång slutgiltigt lösas

Nuets skugga stöder
och förföljer oss
i den fallskärmslika flykten mot döden
kråkorna har besatt filosofens lutande
torn
att avliva dödsmyten
våren klamrar sina jordiga händer om
dess strupe
och himlen kallnar mot soluppgången
inför denna instinktens belägring
av läskpappret

Vem blottar längre ett bröst med kulhål
som krigets mullvadsögon
vem bär försoningens nyckel
i ett band av silversorger
nej katedralen sjunken i ett träsk
av pass och personkort
och jagets seger över moralen
bevisar människans misslyckande

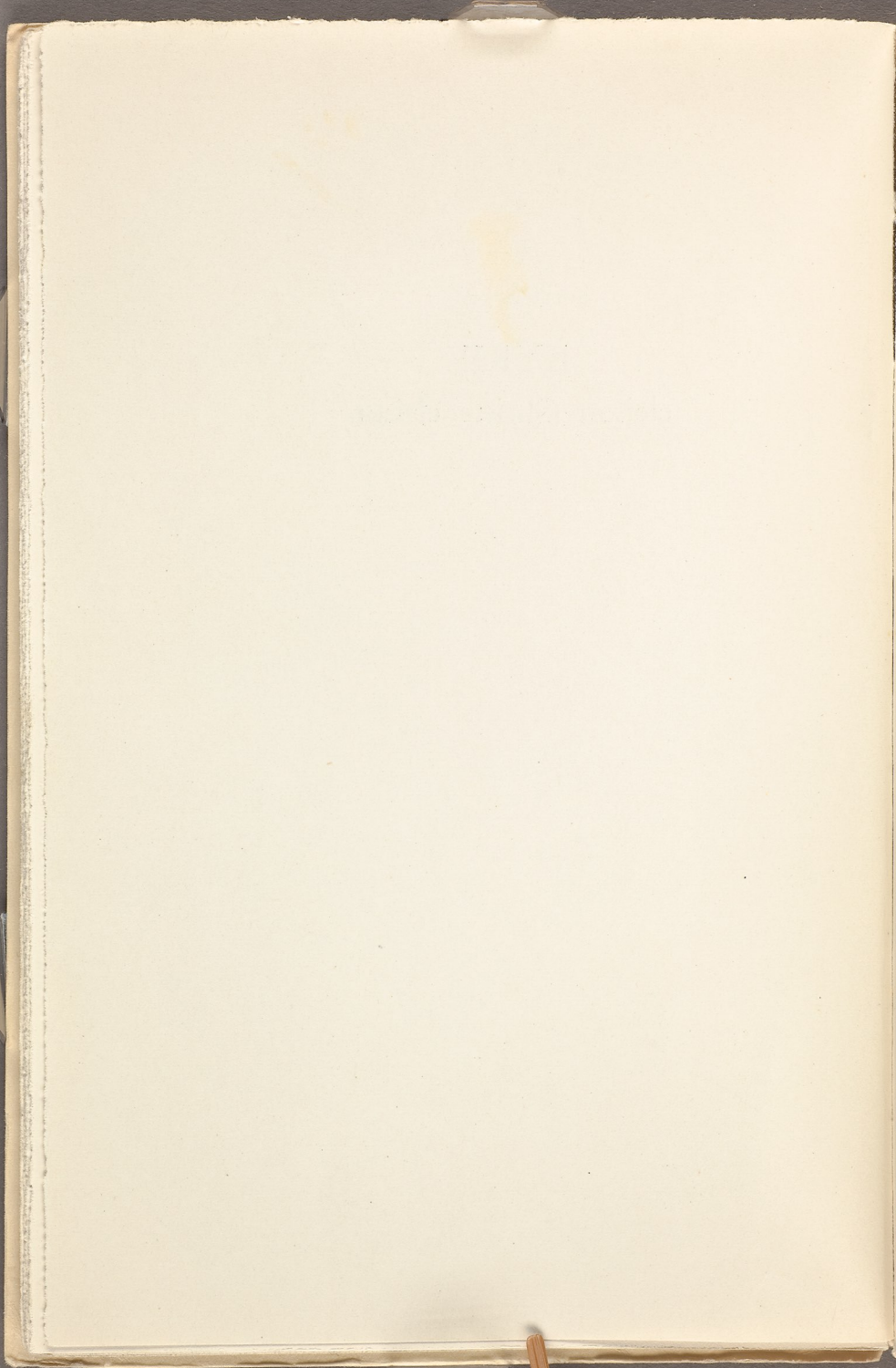
Vem draggar längre böckernas källor
denna djävulsös klienter lägger benen i kors
 som skräddare eller asketer
och försmår diktens sublimering i molnens
 kinder av förgråten grymhet
hur länge ska slagrutemännen dessa konstens spioner
plantera sina vita fanor i själva horisonten
 förgäves
innan regnet åter
överskuggar jorden —

1:a boken

KYRIE

eleison Christe eleison

fö

att
tills
att

o mi
f
eller

och pr

Oscar

- att finna spegelns skärningspunkt
motsatsernas syntes
- 6 som söka det roterande hjulets centrum
eller det absolut svarta och osynliga
- 7 endast den tillräckligt sammansatte
ser mer än principer
- 8 varje gång vi går utför de ändlösa trottoarerna
faller nischernas bleka statyer över oss
med falska leenden
- 9 mannen med skosnörena och den nötta pannan
som en gång sett regnbågen om natten
faller på knä
- 10 och vittnar till blodspåren
som hade den unge Krishna tagit vägen förbi
- 11 broar efter midnatt tar språng ut bland stjärnorna
men jordens kurva tvingar dem ner
bland hustakens ekande gravar
- 12 ja min unga virtuosa förvåning
som en violinsonat med för många b-n
- 13 att den skulle bli så enkel och fadd till slut
intresserar inte längre
- 14 över dess viloplats har vi rest en
ansträngt hångrinande gest
likgiltighetens gravvård

rännstenen sorlar av gungande skuggor 15
lyktstolparnas osäkra ljus ringer undan
som klockor vid järnvägsövergångar
 (där tåg med ögonsvidande förare
 rusar sitt gatlopp genom syrsornas knivar)
väger fostrets liv i handen 16
vid alla väntsalar mot möjligheten
 (purpurmattor med fläckar av
 cigarraska och snusspott
 papperskorgars dreglande käftar
 vilka bönehus för tiggande själar
 men med nervådrade händer
 löser de biljetter till äventyret
 och det oundgängliga
 som bara kan ske på ett sätt
 det oundgängliga)

o navelsträngens korståg till en förblindad värld 17
o djurets triumf över våra utmärglade hjärtan

detta vårt komplicerade fall: 18
negern har hängt sitt vemod i trumpetens fackla
 över kulturens beryktade avträde
in the very sentimental mood
i skjortbröst tummade som spelkort 19
 svängert vi intellektuella unga

Europas framtid
landets hopp

- 20 små hårdkokta ägg med fläckar av hönsblod
som medaljer över bröstet
- 21 och balkongdörrars halvslutna ögonlock
och tankar trampar varann på tårna
- 22 och det nya lejonet introducerar
save it pretty mamma for me
(eller en försilvråd nocturne
i små vita fragment
som sönderrivna manuskript
som vinkar från unga flicksjälar)
- 23 och vi bläddrar förstrött i vår tonicsbeska spleen
men glasklangen av vår omätliga självuppskattning
- 24 uppslukas av vapenfabrikernas allt överröstande
metallvrål
av tystnaden före fredsbrottet —
- 25 under våra irrande blickar
slocknar allt fler cigarettfimpar i kramp
som vintersoldater för kulspruteeld
- 26 kring runda bord vår estetiska kabinettpolitik offret
som en mekanisk docka på duken barn tycker ju om
att plocka sönder sina leksaker
- 27 till slut skarpslipade tårtspadar mot oss själva
skala av och inte finna fröet tillräckligt vitt eller
svart:
- 28 vårt dubbla försvar

det nonchalanta hångrinet till varje pris likadan (uniformens förpliktelse)	
och det förvända vapnet	29
till varje pris annorlunda vår livshållning den in- tressanta attityden (en ömklig modern stoicism)	
några söker flykten genom kvarndörren	30
därbakom snurrar oxlivet i fädernereligionens livförsäkrade vana	
andra stolt kulturens svans och skvallertanter	31
med ögon fuktiga av förnuftets antinomi alltjämt sökande	
månens vintertorn en omkullslagen butelj slutsumman av Spinozas Etik	32
men hur lösa rebusar och korsord	33
när kirurgen skär och själv ligger på bären och aldrig finner sjukdomen	
när jaget är vilande och flyende i samma individ	34
och omöjliggör den fria människan	
när tesen redan innesluter antitesen	35
och utesluter syntesen motsatsernas aldrig fattade enhet	
jag såg på oss och ingen	36
saknades och ingenting löstes utan rest	
våra ansikten hängde trötta och sorgsna över tomma parketter	37

besvikna
38 över att besvikelsen aldrig ville komma
stigmatiserade
med armar sträckta mot försenade kors

39 och vad har vi vunnit
inte det vi sökte
ännu mindre sökandet självt
40 se din väg
en tunnel utan väggar
utan valv
utan spår av mening
41 *ecce via*
från denna tillvaro in i den nästa
över den branta taggtråd
42 som någon helt cyniskt
kallat
döden

att tömma ungdomens tinglas av spleen och förtvivlan solokvartett
och känna blodets svindel inför alla oupptäckta vägar
som ej leder till Rom men väl till det omöjligas
splittring i illusioner och missförstådd verklighet

ungdomen ett sätt att öppna dörrar och glömma
stänga dem att uppleva städer som skökor med
blommor i stället för hår att fördöma alla andras
mognad men längta till sitt privata ålderdomshem —

parkernas dödsbroderade lungvävnad grändernas död
mumlande alléers död flytande skuggors död
allt död för att steriliseras av en ny effektivitet

en ny nervkris följd av en ännu trängre moral —
drömmer vi utan saknad om den gamla sjukdomen
litar vi föga på den nya hälsans falska trumpet

bassolo och
träblåsare

ögats oberörda ansikte var honom främmande
äventyrets gyllene port slog i blåsten
som ett hån mot hans pacifistiska vanmakt
— att be om fattigdom:

med avskjutna händer ropade han mot vinden
vittnade om försakelsens renhet grät utan
bitterhet att ha förlorat spelet om döden
— att be om lidande:

revade smärtans segel brunfläckigt av blod
medan sjön tar igen alla lån med ockerränta
— att be om ensamhet:

över alla bräddar rykte din beska råge
outhärdliga ofattligt välsignade ensamhet —
(och att förr eller senare försona sej med allt)

(när ska han komma
som förbinder eldtecknet med skum
och avslöjar kolens antal
vår messias som frälser svalkan
från det tillfredsställdas leda?
annars må var och en genomskåda sin
skugga över cirkelns avsikt . . .)

tema med
variationer

I

den vita ångestens dubbelgrepp
över altfiolens spleen
för att motivera sin ensamhet lyser
lyktstolpen om dagen för
sopbilarna dessa förruttnelsens ambulanser
där han ett vattensjukt lik
ligger på spirande bekymmer
och stirrar upp genom önskningarnas allt
trängre hål

gatans doktor har hängt sej i sin lagerkrans
fast den lilla patienten förgäves kan gå ut med fusk
o lutans nöd biter ont i strängarna
var snäll ironiske leende
och mörda skonsammast den ofruktsamme
som sover utan oro om natten

O —

vad det är tungt att märka alla kolumner stämma
bara den minsta profit i en ring om fingret
eller solsystemets grundliga bankrutt
i vårt väntrum till ett försonligare öde

vänta inte blixtn i molnets sula
stuka ditt språng
 över idiotens stirrande fiskmun
giv bilolyckans talande bröstborg
 nog beskt är ändå kistans gula mjöl —

jag ville gärna gå ut på våta grusgångar
 och diskutera med en duggande park
men glädjen förlorar sin svikt i satsen
mulnande texter låser ögonlocken
 blinda strupe
du får visst aldrig dricka
 ens ur lerpölarne . . .

därför sliter kvinnan i gräset av skräck att föda
och döper hon det röda könets kopia åt vita gudar
därför hänger det kallnade händer i fängelsegallren
i väntan på störtbombarnas entré
och har det hela dagen stått döda
bakom rutorna i fabriken över gatan
och stirrat ut i regnet
oavvänt

o broder genom samma misstag
narkos . . .
slocknande stavelser och pulsslag vaggar
ut genom ett operationsrums morgonbleka
fönster

IV

varför rister lönnen sina bröst
och darrar alarnas svarta vårtor utan brist i vinden
drömmer det blommiga förklät om denna lycka
hängmattans lätta middagsyrsel
parasiten som med bakkropp av bärnsten
slår mot tinningarnas blomlockar
dock fast mitt på dagen
stammar kyrkklockorna

herre förbarme

under fontänens självförälskade dreglande
sommarparken applåderar i samma övertygelse
och lyfter utmanande trädkronornas släp
men stammarna bär märken av vårens tjurar
och förmår inte ens rodna längre
(marmorarmens ironiska gest avslöjar anekdoten)

det var vid tiden för nymånens askunge
men nu har Shiva skrapat av klorofyllen med sin nagel

måsarna sjunger gälla motetter kring vindflöjeln
och poppeln sveper in sej i sitt fotsida bladveck
parken glimmar av tomma socklar som kanintänder
o spekulation över den enskildes öde:
fontänen har upptäckt sin ensamhet
och blivit nunna i vitstärkt sinnlighet

V

envoi:

i postsäcken stoppar vi våra små ljusgrå omsorger
tillika med brutna naglars törnen
ditt hjärta är en bur för brevdovor vid missmodets
skog

önskningarnas fälla sorlar svagt av tomhet
så krossa paradisfågelns äggskal
på det att din förtvivlan icke må tveka —
din bild i rakspegeln äcklar dej
men du är dödligt förälskad i din egen skuggas
svarta säck med hornen

och flyr oberoende att fastna i andras blickar
vrid inte fingrarna tills det droppar bläck
utan sparka framtidens pepparkaksslott i bitar
och vila ut i nuets hissande gunga

VI

ännu har han inte kommit
fartyget förlorar tåligt röken valen bär sitt
mausoleum genom den kvävande hinderlösheten
fastän andra dimensionen i blind hängivenhet
återfunnit tankens krans av årstider
och kakelugnen den vattrade hundens tempeltorn
övervunnit sin tro på begärets förnyelse
endast naturen lyssnar villigt till hans predikan
när han bara kommer
alla diken är fulla av döda syrsor som utbrända tänd-
stickor
sommarnätterna genljuder av deras minne
även koralförspelet hotar med hudpipor
som sorgen altaret och pupillens triangel
bevisar decembermordens syfte förklarad
men dessa höskrindornas triumfatorer
dessa månglerskor med kräfthänder
vad finner de för föda i de tre korgarna

när ska han komma
som tolkar de tre korgarnas innebörd och brev
till en förstenad framtid
med tungor syrade av mögel
oförmögen att ens gripa fladdermusen gräns-
instrumentet mellan människa och fågel
när ska han komma
som stryker den bedrägliga håglösheten med fingrar
vita som dopets fjäderskrud
så att allt blir liv
eller framför allt inte liv (under dessa tre
karakteristiska former) —
annars må var och en med ögat i handen
genomtränga dimman

sannerligen:

nu är det tid dubbelkör
att pejla livets avsikt med ljusstaven
och avkläda den skändliga
i det abstraktas isiga vithet: ridåhalare och bödlar
tveka ej vid repet
aftontankens sorgsne belysningsmästare
låt ramp och strålkastare i naket grönt
röntga scenens mörker och spegla mönstren i vår
inre strävan
för oss
som vår egen publik vändas uti salongens ovisshet
nu är det tid
sannerligen

(när ska ögat lossna
ut i luftens kallt genomskinliga ocean befriat
från krympande blodkärl
över höstens nötta flodstränder
utan byggnadsställningar

i vårens alla ångande rönnhagar
utan ruiner utan vildvin som klamrar sej
fast i stora septimor utefter nattregnets fångelse-
gavel o tids-

ångest
när ska vilan i nuet helt och underbart famna oss
när ska ögat lossna
befriat)

detta är uvertyrens sista pukslag
stubintrådens triumf
uppfyllandet av strömbrytarens mening:
tid att se in i skådespelets avsikt och uppbyggnad
att formera pennan och slipa rakkniven
att rikta linsens brännpunkt mot företeelsen
detta är ögonblicket
jagets häpna möte med sej självt i världen
gåtans rätta gestalt i källan grumlad
men snart siktad
under en ström av genomlysta vingar —

2:a boken

DIES IRAE
lacrymosa dies illa

er sej
fångelse-
tids-

famna oss

ening:
uppbyggnad
kniven
företeelsen

i världen
lad

fo

on

kw

oc

bi

oc

hj

vi

oc

sp

kc

an

- dörrar går krampaktigt i lås
6 stälpta kycklingburar gapar över diket
som skönlöst pekar vidare mot stationen
7 månens vanställda anletsdrag skådar in i den
svarta skogen
och visar stigar förande vilse
men än är det långt till gränsen
8 en tändsticka slår ut och väcker en häst
till gällt gnäggande
ekot härmar långt från andra sidan
nu hämtar vinden andan —
9 plötsligt flammar allén upp för två svängande
billyktor
och det knäpper i löven under de första varnande
regndropparna
- 10 livet vid de östra gatorna var en chopinetyd
i moll
svalorna röjde i svart krita det helas halvhet
men ännu doftade soluren av inrökta västar
- 11 husläkarens vanda skugga botar grusgången
men se det är inte han det är den store Kirurgen
äntligen
den sista oundvikliga operationen med dödlig
utgång
12 astrologens öga spränges av det parallellas förintelse

förvandling rullar grävskopornas basar
skorstenarna fyller sina 32 fots principaler 13
tills de svarta skeppens plåtsegel sväller

källarluckor prickiga av blod vad väntar 14

stridsvagnens uppslitna buk trädens brända kvastar
ty granaten vilar i språngets båge 15

och skräckens pestvind ruttnar våra lungor
nakna sover småbarnen med åldrade ögonlock 16
och livstycken fuktiga av hunger

hejdade död under barnmorskans händer 17
pånyttfödelse i siktets spår

till slaktens sista snitt böner om en god föresats
under V-dagens sordinerade parentes 18
aktielöften tredjegradsdiplomati för utvalda:

aldrig fred i vår tid (eller någonsin) 19
välgörenhetsbankettens lustmord på Europa:
vad har den bortvända skylten för bud?

pastorsadjunkten öppnar sina axlar 20
och vittnar i hårt bläck
om de gröna skarabéerna över hustrun gåsfot

- 21 tallarna står orörliga i dimmans oceangrav
och jagets trista sjöstjärna kretsar
under försteningens hot från korallskogen
- 22 ordensvärdiga frackar skriker förbi till en koral
av lydiskt stämda rörflojter
- 23 lärkans spel för vårens skull örnens
branta ensamhet
ska de förneka himlen och molnen
blomma
- 24 över glänsande skjortbrösts begravningstal
då de äntligen fått som de velat:
- 25 allas kulturstrejk drabbar svårt middagsborden
konsten att hålla skåltal gått förlorad
undergång undergång
- 26 eller var det vårt innersta hopp
att förskonas från hoppet
vårt yttersta livsbegär
den barmhärtiga döden
- 27 de förlorade loppen vinkar avsked
från missräkningens borgmur
- 28 men aldrig uttalade tankarna övergivna sitter
och målar solens karikatyr i månarken
- 29 kring asparna lundernas ekotempel
vet intet om hagtornens tuberkulosfrätta revben
och skuldrans jord med tegelskärvor —
- 30 i silverklykor
fladdrar den hulda moderns sorgdok
men träden hänskrattar till svar så att
sotet ryker
- 31 och östan skär sönder horisonten i flagor

- marshimlen slår upp vindsgarderoberna
 på vid gavel
 och täcker solnedgången i toga sordida
 och cirkustältet rivs för den sista dansen längs 32
 olivblå huvudskåls små trädgårdsgångar
 och män som oupphörligt äntrar råttskeppet 33
 fågelklor spikats kring masten
 kapten slår Columbus lik kragen om kompassen —
 allom väntar den helt annorlunda stranden 34
 där vitt glas spolar morgonens tröskel
 silverpendlar vaggar in i dalen utan skeletts
 nakna grepp efter döden
 och det rika arbetet svettas ur gruvorna 35
 där hyacinten tränger sin doft ur tårarna
 och som ingenting består än pistillens skifte
 med fröet
 där mötet utan fruktan mellan man och kvinna 36
 vilar redan i saktmodet
 som ju ska besitta världen
 där — 37
 i den annorlunda verkligheten
 den fjärde tidsåldern
 vårt psykologiska morgonland utan tvång
 eller behov
- du som trodde på verklighetens förvandling 38
 du säger nu: förvandling är inte möjlig

- 39 snäckans spår av vattenkovall över bergets
kupade hand
hela snåret stänkt av prinsens skära blod
- 40 vassarmen med törnen den grumlar dyn
örat som biter stenens galla under maskstunden
allt skriar: det är inte möjligt
(endast glasskären döljer rakbladet i dunigt bröst)
- 41 elefantbågen över de knäppta händernas dal
sedan juraperioden öppnat sin klippiga bok
varur regnet faller svarar samt elden elden
- 42 Zarathustras tungor flammar ur gräset
och bibeln hamras ut vid profetens brinnande
panna
- 43 och sist gestalterna de torftigt klädda munkarnas
dystra parad över det taggiga krönet
- 44 under lönnen blottar en ensam gamba medeltid
i gråklädet om krukan i domnande fradgan
och kappor rör vägdammet till mjöl för kråkor
- 45 du lägger ring- och lillfinger i kors
och vilar ut i den lilla tiggarskålen
du sträcker ut dej i lergolvets sömn
- 46 väntar av mardrömmen steglas
väntar helgonets hand växe på nytt ur din strupe
på mirakel tror din skapande tro men intet väckes
- 47 och nu förtvivlar du: förvandling ej möjlig
(om du ville anta gåtans vändning i ett förvånat svar
och gamen singla frågetecken från vingens granriskrans —)
- 48 en flytande huvudbonad har observerats
en radio utan inälvor virvlar bort som ett skal
- 49 och det tjugoförsta århundradets auktoritet

räknar förstrött ny tid från bilen eller den
fysiska filosofin
och klipper ut våra gallerskuggade ryggar 50
till bilder ur tortyrens historia

grundstenen nerstänkt av hjärnsubstans vad väntar 51
murens tomma ögonhåla dikets svedda skägg
ty hanen vilar i spänningens osäkra famntag 52
och bomben visslar på äcklet innan tinningen
hostande stupar kvinnorna med trötta mungipor 53
och säckar rämnade av armod:
en vit död framför ett liv i rött —

ännu en skoningslös april stöter pannan i molneggen 54
och ängsliga skryter klockorna om frihetens
förenkling

orkan i universum krossar himlens blå idyll 55
glasskåran lyfter ljudlöst ur självmordsbergets ljung
uppgivet böjd under kanonens hjulspår
och hjälten faller sönder i psykoanalytisk ekvation —
ändå tror du ej på verklighetens förvandling 56

vad kräver du då på sitt svar
vad vissnar du med ditt missnöje 57
du sväldödens cyniska spöke
var har du tränat din kalla pessimism
denna förlamande visshet om alltings oföränderlighet 58

- att handens jagande efter vind sluter armens båge
59 nattens rullgardin fångar morgonfisk som i ett nät
och clownen sminkas i bitterhetens druvor
att Hindemiths viola analyserar lerskålens generalbas
60 och att idyllen guppar i förnöjsamhetens ankdamm
av evighet
att visserligen skölden tvekar under segertecknet
61 visserligen idealens korståg mot väderkvarnar en
uppgift för detektiver
visserligen
62 men att nyckelblomster snart klättrar ur fästets
granatgropar
emedan borgaren alltid tar hem spelet
63 och med fara för eget liv räddar den väster-
ländska kulturen:
belåten knäpper han anpassningens ömtåliga
barometer* i ett sidenband om halsen —
- 64 enahanda och meningslöst är ditt flyktiga öde
ögat som bevittnar blodets kretslopp utan ändamål
vänder sej inåt i äckel upptäckande
ödets uppgift att undkomma ledan
botten av misströstan och drömmars
drunknade bryggor

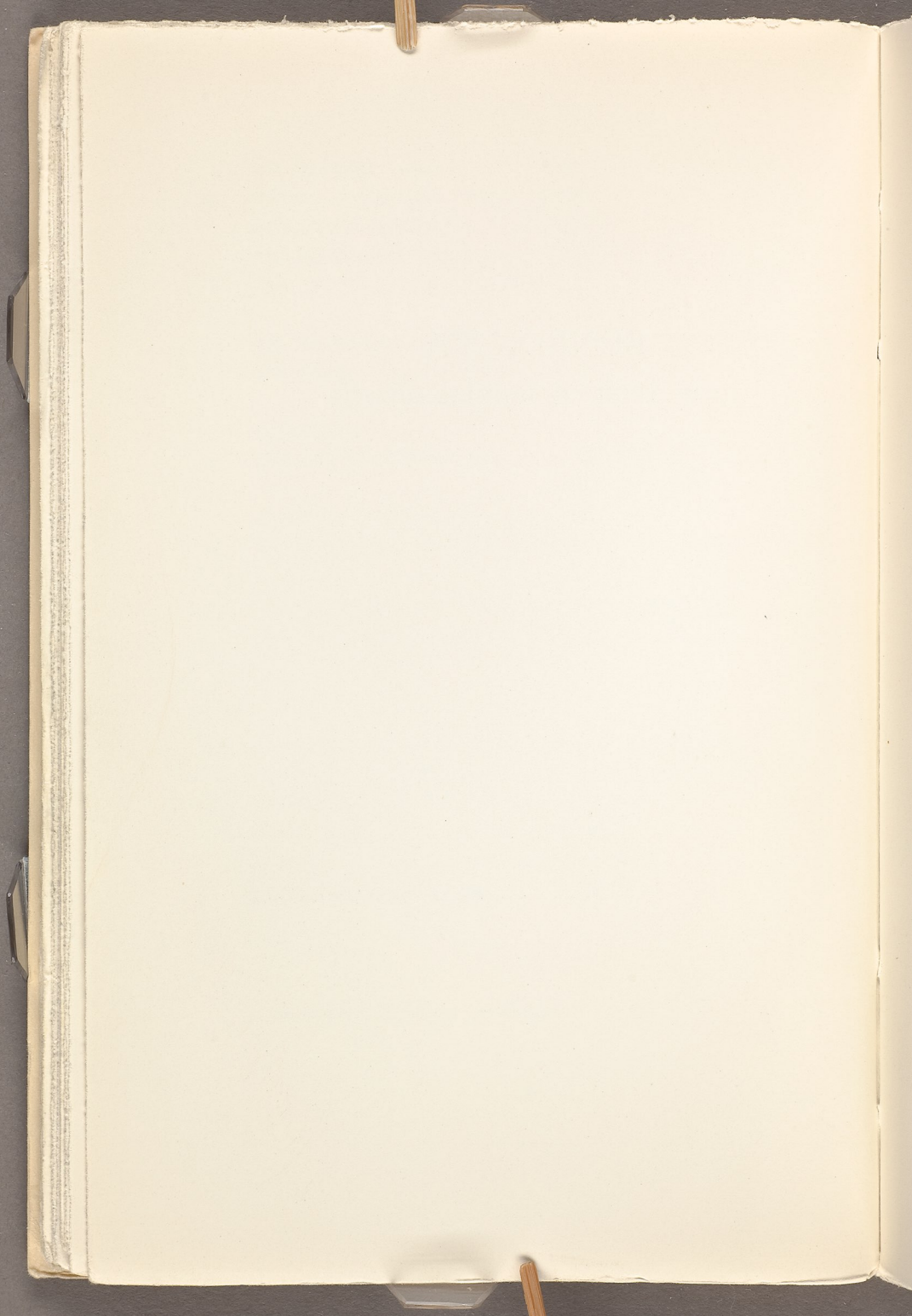
* exempelvis i form av ett krucifix

3:e boken

BENEDICTA

quae venit in nomine amoris

à M avec reconnaissance

ett litet torg att dansa på en vitkalkad vägg
en grind att leta efter eller något annat lika
oväsentligt
som inte ens blinda kallar för döden

kalkad vägg
t annat lika
sentligt
öden

ode

i den tysta minuten efter dödsögonblicket	1	altaria
då ekot självt ropar		
och göken förundrad tystnat		
då naturen i sitt öra endast hör tärningar	2	
droppa mot tjärnens fosterhinna		
och mödosamt vrider sej mot ännu en vår	3	
kom hon		
du vände megafonen till eget besök	4	
och kastade diamanten långt in i ungdomen		
men hon hämtade den tillbaka	5	
med blod spunnet över höfterna		
och planterade den triumferande	6	
som ett stort frö i sitt sköte		

7 horisonten belyser gryningens stängel
som växer ut i ringande klockor under molnen
(deras stup glider in i varandra
snöskred lika i massiv tystnad)

8 du snubblade missmodigt över samvetets rast
men steg utan tyngd i pliktens hårda luft
9 och virade schemats taggtråd om pannan men då
kom hon och förvände allt

10 i det ordlösa greppet efter läpparnas
blanka utslag av grodögon
tändernas beska vin ur ormens kräva
11 då tinningen droppar av vissnade isblommor
och skiftar i blodig febersol
kom hon och förvände allt i saknad

12 gaslyktan svävade bort i en gul flod av ensamhet
fiskaren svepte sitt spö efter så kall väntan
13 in genom hjärnans tunnel gled strömmen med skratt-
måsar gungande i vågornas ögonlock
14 du plockade förstrött ett hår från tidens ärm
och visste inget om höstens trappor ner till
staden

15 men i den lugna timman efter dolken
då hjärtat intar medicin i stensked
och eftertanken faller sitt paraply

- då religionen lustvandrar med sin gråa säck 16
att samla barn med död i blicken
och löven oftare söker dikets mun
kom hon och förvände allt i saknad 17
efter ett ännu ej inträffat mord —
- alla snärjer oss den tillräckliga grundens rötter 18 (rec.)
och tvingar till steg efter steg att nå syftet
endast i drömmen är vi fria:
men solen slår sin silverspik i syrenbersån 19
och sommarröster åker förbi i skuggig vagn
sommarlovssjöar välter sina kransade hjul 20
över stenrösets kluvna ormtungor
redan i slättens handflata vilar tryggheten 21
redan i en trädgårdssoffa i en vinbärsklase
men längs suckarnas gata skrider döda illusioner 22
som misslyckade aborter över hjässan
och i krokiga rännstenars spår 23
rullar den gröna dimman
outgrundligt leende med brusten marmorblick 24
har venusstatyn sjunkit fyra buskars armar
lyfter vassbåren och semaforen höjer varnande 25
handen ty ingenting är längre nära —
tången bubblar under dyningen(:ta foten 26
eller *ansiktet* med nackens kopparormar)
naken och namnlös genombävar skönheten rummet 27
denna begärets misstanke och sløjans avtryck
ja hennes ansikte i uppåtvänd extas vem tände 28
hennes axlars stilla sken i drömmens bakdörr

mot morgon och verklighetsförklaring
29 var det du
30 trots vettets kritiska brillor trots fumliga
händer letande besvikelsen i hennes blusveck
31 i hennes bröstspända skuggor trots alla
spegelskärvor som låg i vägen när ni försökte
hitta varann bakom varandras ögon

32 *ty kärleken är vår enda verklighet**
livets enda spegel utan gåshud och den
33 enda stig på vilken vi kan smyga över varandras
gränser
osedda vid mörkrets inbrott
34 tillika nuets klara iris
och ogrumlade källåder genom förvillelsernas
trollskog

35 att skända den falska kyskheten
36 att bryta halvfärdighetens spjut mot det röda skalet
om vårt oformliga kräftliv
ty vinden kammar ogräset från säden —
37 medan resenären vilar i tidlös sömn
har tåget bråttom in i evigheten
38 medan gränslös ro lutar sitt huvud i famntagets
söpkar glasknappar som barnögon i tapeten —

* även om den oinvigde lär vara bekajad med vissa tvivel

- att riva det falska ansvarets blindfana 39
 och ytterst alla staket mellan oss
 för att fri ströva genom viljans morgonland
 att vid soluppgången kasta drömmens bindel 40
 vävd i frågornas skrämmande mönster
 och stiga upp i kärleksrummet det nakna
 vår enda verklighet
 att fatta ögat sej självt i åderns vagga 41
 och dess spegling av livet blodet:
 se gåtan faller utblommad ur håret
- men näcken stämmer mot i forsgröna kvinter 42
 från vampyrernas brant spejar hjorthornen
 krälände av luskungens tusen ögon
 i den sömnlösa dyningen kränger tunnbojen 43
 och drömmer oroligt om drunknade havsskräcken
 med sitt slemmiga följe av strypare
 har stått upp att vandra
 med sikte på gula punkten i fruktans isöga
 tiofalt hämnas framtiden nuet utan att nå det 44
 aldrig höres skådespelets bön om ett smärtfritt liv
 lyckans begärliga fågelhjärta i guldburen bortom 45
 de sju skogarna
 vinner endast prinsen den utvalde
 även utanför blodskammaren vakar syföreningen 46
 och saxarna beräknar dörrspegelns snidade ålder
 för att efter kroppens slutprov bortslumpa granriset
 ja då tornet störtade in med ett rosslande 47

48 då rakbladsmannen gled förbi i svart kappa
 med händerna öppnade till strupgrepp
kom hon och förvände allt i saknad
efter ett ännu ej inträffat mord
(som heller aldrig inträffade . . .)

sinfonia seria

49 (tutti
I:VII)

för pukor täckta i svarta slöjor: vårhimlar över jordens medeltid	50
blåa krukskärvor på sandstränder vilka havet utan ord faller mot	51
i vågor stora som likkistor gripande fällande låsande sej	
och på en sten av månkristall har handen som stelnat i greppet efter ingenting fastän blottande flatan bevarat sin hemlighet —	52
lövverk av blåa naglar	53
på turkosblanka fagotters stjärkar genomspunna av solooboens blodstensvisa	
ändå bara en trubbig ansats	54
fast ändens visshet över spåmannens panna: okänt tema	55

violiners snitt och hornens bara hugg
56 vem har lämnat grindarna öppna i natten
vem har förlåtit rågen med en smekning
för vem har den brinnande linden rullat ut
sin sommarskugga
57 gräsets andedräkt och vådrädets ansikte
förråder inte henne
som bar en sårig vår över ängarna —
58 nu ligger bordellen på rygg i examensdrömmar
om den unga döda som våra armar ej orkade hissa
59 bevakande detta efterspelets löfte i
flöjtens och klarinettens samtal om kvällen
60 men linsen som utan kommentar
utlämnar den enas glashjärta av saltvatten
den andres blödande lunga
61 förbittrar dissonansen
underblåser sjukdomsvind och självförbränning

*

bas- 62 regnet fäller sina duvgrå vingar
recitativ varför också segla i november
då månen vissen och förgrämd solens avbild
visar
63 över höstbryggor vajar gräset som fiskgälar
och nätets sänken berättar i resignerat im-
perfektum
fugans öde under blinda alger
64 vi undkommer aldrig reträtten till havet
de sinnessjuka vadar med ben redan av aska

alt och 73
bas

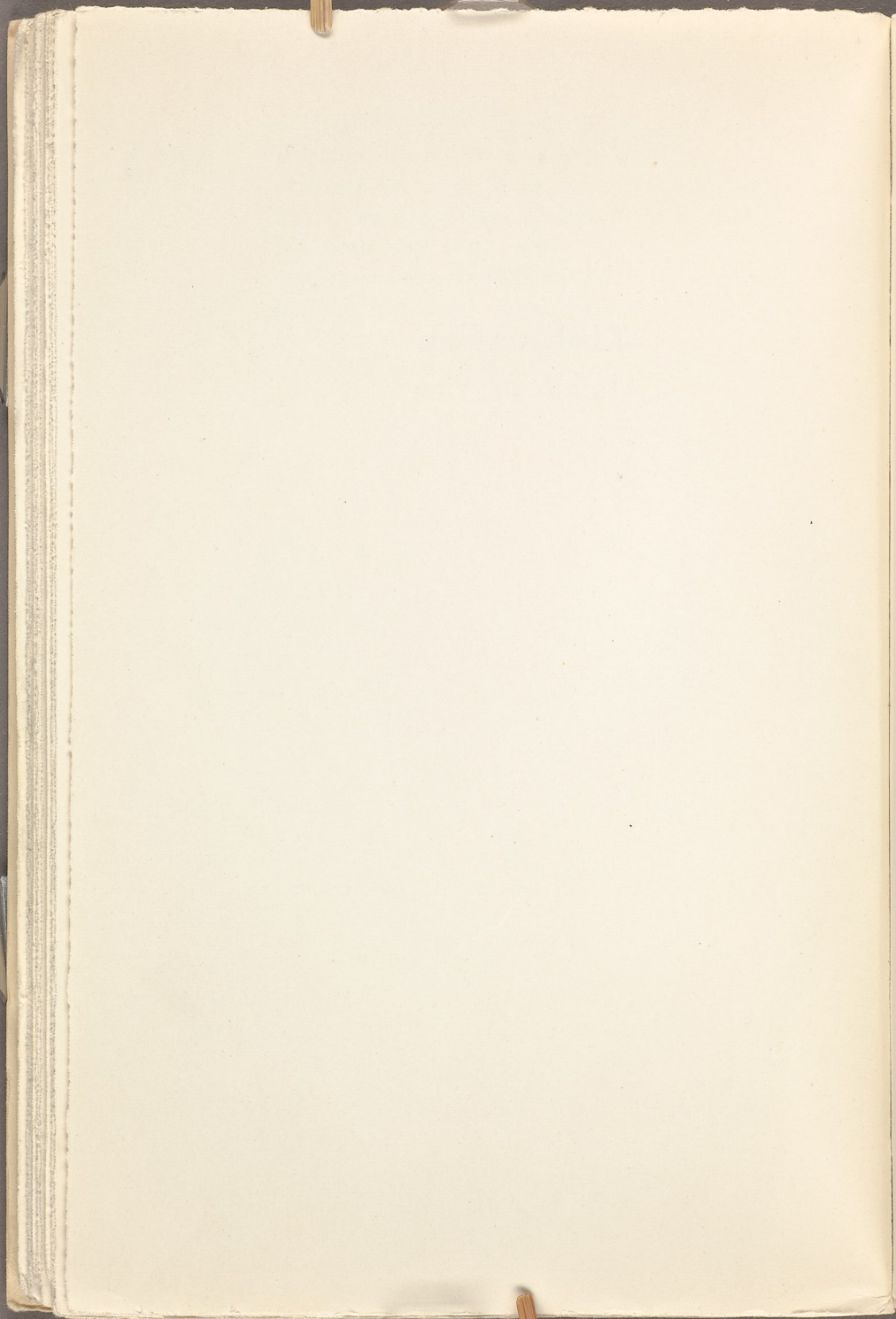
sedan ska havet slå upp över mej
och med ett skrik famna sjätte timmens mörker
74 och i den spegelklara tystnaden efter skriket
ska strandekot ropa självt
och havstruten förundrad tystna
75 naturen lyssna till tärningarnas fall
över dyningens fosterhinna
och mödosamt vrida sej mot en ny vår

ens mörket
skriket

4:e boken

LIBERA TE
homo de vita

är

Schopenhauer

Halt skata slår oljoberget
omkring spänner hjärnans glashimmel
sopande världens fyra hörn med tentakler
av insikt
i sådan verklighet ej hemma köttet ledes
klamrar sig ruttnande fast i relingen
havsslickaren —
studier och resans linje över texten för eller emot
en förgäves uthärdad ungdom
att den förvandla
att starka doft av skonad paviljong och kvinno-
hår kring åsneöron ej sörja
men betrakta filosofens kalk över kafébordet
nu skåde hans öga livet som dess medelpunkt
och vinne girigt allt i sin pupill

Han virar flöjtens toner om hjässans stormsnår
men skakar mjuka känslors mal ur nervkvasten
och fäller teorins skarpslipade visir
 mot blå förväntans upprepade attacker
för att slutligt välja negeringens absolut över-
 givna sidospår

Se hans grav se den
 här upplöses
Europas tvivlande röntgenstråle han
 lät sig ej skärma
han öppnade våra ögon i omättlig hunger
och slog våra munnar med sanningens blindhet
— idealister i alla land
 slå brinnande facklor i denna mark!

monolog

för Sāriputta och Moggallāna (Kolita och Upatissa)

(tanken sluter sej i obegriplighetens mantel
likt en staty över klarhetens paradox
slagen men lurande trycker själen skuggan
av ett annat du
reducerad till noll rasar illusionen av din
personlighet i sin egen spegelbild snärjd
från allt ska du befria dej
från nattens minne och dagens fruktan
från verkligheten vartill du aldrig tvingats)

tema

den nye latinläraren griper i katederns livboj
och bryter samman stammande destruo destruo
destruo destruo destruo destruo destruo
grammatikens blad diktens och löpsedelns

1 barytonsolo
(con viola I &
II e timpani)

2

bär vinden lika lätt
3 undan vika försvinna endast ögat skriver
synfältets regler och upphäver dem
4 slocknar solen blir skuggan orolig och
vänder sej om mot höstvägen
med ärr efter lövblåsor
5 luften har djupa fåror sen vindåldern
i dem hänger det svanor på långa band
6 ur skulpturens spruckna skalle spirar fet-
bladsväxter som över en grav
nejlikdoften har redan kvävt rummet med
de små halsarna
7 pianosträngarna vrider sej om varann
utan att minnas sonatformen
8 ögat handen örat har glömt allting
helt visst allting
9 din andedräkt har upphört befrukta scen-
bildens bön om förskoning förändring
till klarhet
10 ögons och örons blommor händer som fröhus bara
hållplatser längs den enkelriktade gatan
mot station
där tåget alltid står klart för evigheten
11 men ingen verklig vändpunkt undan
polisens missuppfattning av Kants etik
12 där vingen möter sin skugga
tar planet mark
blott där du återfinner dej själv
hör du hemma
13 o andra länders navelskådare av

- pupillen däri infattad som ett smycke
är ni morgonen
vars renässans förnyar aftonlandet
från den pubertet vari Europa ligger för döden 14
söker du växa till mognadens hälsa
där Himalaya fäster skuldran
brant är försoningsstigen österut i varje hålväg 15
lägger tvivlet ut frågetecken som krokarna
men avmagnetiserad ska du rulla som en boll 16
utför vintergatan
och inte stanna förrän utanför
begreppet boll och stjärnsystem
och ditt namn skall vara 17
fallen ur sammanhanget
(och striden ska stå mord eller självmord?)
- nebulosans trasiga hink fixerar snigelns ögonpar 18
och gräset kan inte undfly jorden
men stenen ligger oberörd och lyssnar
skeppet misslyckas att i epileptisk kramp 19
bryta sej ur skrovet
visserligen ormen vid kunskapens rötter
avlägger skinnet men till ett nytt tvungen
naken i kallt blod
ty vattnet är inte vatten men ännu mindre 20
någonting annat
så öppnade filosofen sin panna och läste 21
kammaren fylldes av suset i snäckans öra

- och allt förklarades av det osynligas fasa
22 rätt uttytt skymtade sedan hans anlete
i kvistverkets genomskinliga teckning
med hjärtat som en vinterholk inunder
23 (hyreskasernens familjer ett partitur för
romantiker
med slutkör över individualismen
ensam och individuell är bara den döde förste
tenoren den i förtid utträdde)
24 vem balanserar längre sitt öde över bron
till landet Övergivenhet
25 vem lägger sin sommar i asken med räfsans emblem
utan att först servera en vår på glödande
brickor
26 bäckar som klirrar av silvermynt gör händerna
valhänta
och mättar inte svullna magar
27 kvävd av offerrök tvivlar ingen på offrets nödvän-
dighet
28 sjöfågeln är ivrig i tjärången
beredda att uthärda allt utom människan
avseglar vi —
29 men inte ens vår jord bedrar längre
elementets natur annonserar sin oskuld på leende
plakat
30 i hägrande menlöshet lockar inte landskapet mer
likt en urblekt akvarell
med insjöars blåögda kloaker
31 med blommors trånande läppar
nariga av döda insektskroppar

- och bonden gräver ner sjukt samvete i idyllisk
möda —
- sedan du längesen förtvivlat om jorden 32
tror du ej på ovissa stränder
opålitliga vatten
- du som ville livet 33
är elden hemort och väsen
det enda vari livet skulle undvika förnyelse
- trött på resor utan annat mål än eventuell 34
utgångspunkt
på denna halva illusion
och falska verklighet
- vilar du ut i takets svalka och spetsar en 35
stjärna på antennen
- och i det sista hoppet att detta bara är en elak guds
onda drömmar
- mannen som alltför länge väntat ångarens undergång 36
för bottenens skull eller vulkanöns
havande med sin övervattenstillvaro
- överger till slut frivilligt däckets trygghet 37
fastän middagen kallnar på bordet
och de närvarandes anletsdrag skärps
och småningom täckes i en hinna av besvikelse
- ohållbar blir vänskap utan komedins mask 38
med hånskratt gömda i blicken men

39 jordens begränsning avtar spikskon då morgon-
skeppet lämnat alla stränder
och inte ens de falska mynten längre galler
40 *ty jag är icke du men än mindre något annat*

41 oupphörligt rimmar blåst med vardag
i regnet mister världen solens legering eller
nattens drömlösa avgångssignal
42 och breder naken och tydlig ut sitt äckel
i en oändlig gata mellan husväggarna
där skyltfönstren som osaliga korpar flaxar
över människorna
43 de slår in sina själar i tidningar och bär som
ett paket grönsaker under armen
över den kladdiga asfalten skramlar en spårvagn
bort med öppen fiskmun mot
44 hamnen som sluter sitt musselskal och somnar
grå elefant under myrors planlösa irrande

45 framtiden öppnar sina vita händer
och söker tyda ett öde en mening
46 på tingens yta virvlar nuet bort
i ett förflutet utan tårar
47 förstrött betraktar dagen snart försvunna ärr
utan att minnas smärtan
48 den rättfärdige och hämnaren är glömska av ondo

— glömskan förutan guds tålmod omöjligt
 liksom människas
 var framför oss står vattumannen med sitt ok 49
 var bakom oss faller skuggan från mordbranden
 nuet förlorar sin punkt i perspektivets glashall
 men när ska ögat återlösas 50
 trollkarlen låta förvillelsen utplånas
 och vi seende återfinna vägen
 vad angår oss en tid utan början utan slut 51
 när nuet ständigt glider ur våra händer
aldrig mer åtkomligt förflutet 52
 och oklar framtid skymtar genom filtret
 förtvivlan bebor kamerans hus —

ohållbar även splittringen i kön 53
 den ödesdigra *
 ur gatorna raglar kvinnor lysande av våldtäkt 54
 det giriga skötet kan möjligen påkläda sej
 vattenpasset
 men innanför drömmen sotas glaset 55
 och brottets mönster sublimerar motsägelsen
 tången slår sitt kors över kluven bädd 56
 förråderiet redan i blicken nedlagt
 omöjliggör skapelsen och ormens vita flykt 57
 ur blodiga väggars cell
 där pulsslåg utmäter ännu ett mord

* vem kan ej utantill Klagovisorna om kvinnans existens?

bröstet utspänt i fönstrets nakna ram	66
alltför grymt medvetandet gryningen kröktes	
i melankoli återuppsökte natten tills	
slutligt allt brast i fyrverkerier	67
luftens blodrop —	
vittnets hårda läppar förmörkar tystnaden	68
flugans bana hejdar för ett ögonblick regnet	
medan solen tvekande överger havskanten	69
och morgonen tröttnar på att finna allting	
som förut:	
luften i gropar av blod	70
jag i svepningar av medlidande	
vändas gator under destruktionsakten	
nej något finns som överlever solståndet	71
något uthärdar vissheten om livet	
och förklarar fruktan för självmord	72
ej marmor väntad dagens undran underbart:	
förvissningen är vunnen till dödens pris	73
och fallfrukt sonar all blundande önskan	
vintergarn heter trädgårdens förankring	74
i ådror av sand	
vinden knyter trädens rabattens munnar av skratt	
och plötsligt inträder Allvaret	75
infriat i befriande stillhet —	
ännu hämnad	76
kretsar känslan kring hjärnhusets glassymbol	
och himlen skymtar genom rinnande vatten	

77 skriket trycker som en panter under nyckelbenen
omöjligt språnget för inget mod övergår
gränsen till vansinne
78 men djurets förveckling till människa lik
slokar en hund i sorgmantel
ur ett fönster slaget som hästskos stämpel på väggen
79 min tragiske vän räddade sej upp på brottet
till slut då ensamheten anlade kåpa
och trätiljorna fläckades av dolkstyng
80 alltid offer mannen med örnkraniet
föll tungt lysande ur gräset hans
huvud ett mänsklighetens förstenade rop av vanmakt
81 av objudnas hänfulla varningar:
den man älskar mördar man

82 endast i Staden och dikten tankens:
väsen av sjukdom möjlig parentes . . .
83 men i dårhusparken står patienterna orörliga
spejar ut i hettan närmare vägen lika gravstenar
med djupare medvetandes runskrift
84 oförberett splittras din spegelbild
in stirrar mynningen till dödens hålväg
85 förtorkat utstöttes hjärtat i lerduvans bana
efterlämnande ett spår av spetälska
86 men saknaden återvänder till utgångspunkten
och finner förblindad uppfyllelsen
87 famnad av trevande händer som innesluten i
ett skal av längtan

intet tröttnar begränsa vårt herravälde över tingen	88
och gåtan luktar ännu fränt som blixten	
begäret styvnar i luften till en pil utan spets	89
bäcken larmar ännu av ovana men har	
vänt blicken inåt mot slagrutans känselspröt	
ingenting behöver längre blunda för att undgå	90
en alltför abstrakt verklighet	
rosornas djupa hugg har upphört att blöda marken	91
att blanda vissna kort:	
med ett förlåtande leende	92
ser vi hur undan för undan allting	
åter misslyckas —	
vad trodde vi då skulle lyckas	93
under så vanskapta stjärnor	
vad sökte vi då för lycka	94
inför så frusna nät av grön besvikelse	
sköra som daggkåpor	
experimentet tänder undrets flagga på halv stång	95
omogen sipprar frukten från träden och	
märkt av larver	
bronssvanen spiller sin tomhet som vatten ur näbben	96
blåsten har stämt säckpipan	
och människans ögon belyses underifrån av	
sjukdomen	
någon måste uppleva hur hjärtat	97
vitnar som en musselkropp	
utan att frukta nackens tvära vinkel	98
händer lika stukade hökvingar	
hjärnan som ett genomstunget fossil i	
morgonens kruka av spindelväv	

- 99 också måste någon undkomma denna könets för-
tvining
under gallerkalla vårhänder
blåådriga av jord eller bläck eller död
- 100 detta psalmens tigersprång genom slöjor av
silande förbittring
- 101 och intet vinna som förut upprepningens krona
genomstrålad
från förklaringsberget
- 102 med horisontens båge av missförstådda solnedgångar
att förbinda skon med osynliga rastställen
- 103 och förneka jagnavet i denna mångfaldens häg-
rande karusell
- 104 att trampa på trädets skugga
tills den jämrar sej
och förlamningen uppenbarar sin stumfilm
- 105 vad begär väl stenögat
det aldrig glödda
marmorfoten
som aldrig beträdde fasornas lina då
- 106 ledan korrumperade föreställningen
med sitt skyddsnät av knutna ormar
- 107 och smärtan förvred den sjukas läppar till ett
skratt
under dödens födslovåndor
så att de spändes över idyllens blomstertak
- 108 och äcket gled in obönhörligt bläckfiskstilla
utan att vägra sin hunger
likt prämar lastade med svarta jasminer —

- i greppet efter eldbusken anar du djuret 109
i bankettens meningslösa uppskjutande
av en på förhand givna begravning:
för så bitter verklighet ej ämnad 110
i dagen du slutar bejaka året
låter vinden utan motstånd falla genom ansiktet 111
och livets extatiska linje resignerad
återuppsöka grundtonen
medan snön oupphörligt stiger mot solen 112
och renheten islikt klarnar till en helgongloria
kring ensamhetens inåtvända händer:
- så ska du till sist 113
befria dej från jaget
och avlägga även denna mantel
sedan du återfunnit dej själv
och märkt gestalten gå jämt upp i samtliga 114
spegelbilder
utplåna bilderna
genom att överge speglarna
- rytmen förlora greppet om pupillen 115
tills den försmår jagtornets utsikt
och (paradoxalt motsagt glaskroppens mening)
faller ur sammanhanget
och efter så tragiskt möte 116

blodådern brista i blodets frihet
nätinnan i ögats
117 detta oberörda ansikte till slut vara din enda
frälsning ur vaxkabinettets instörtande glas-
väggar
118 allt vad livet ironiskt realiserade för de i anden
fattiga som de i ladorna där bristen jämrande
parade sej till alla övergivna skuggor
119 och lidandet utan huvud betraktade källarsalarnas
fackelröda spegelexistenser — till slut
120 tigande askesen hugga sin fullkomliga övergivenhet
som brinnande hemlig skrift i pelaren av stelnad
aska

121 allt riva neder
allt din verklighet och kontur
122 från allt befria dej
från dagens medvetande och morgondagens
minne
från drömmen vartill du aldrig tvingats

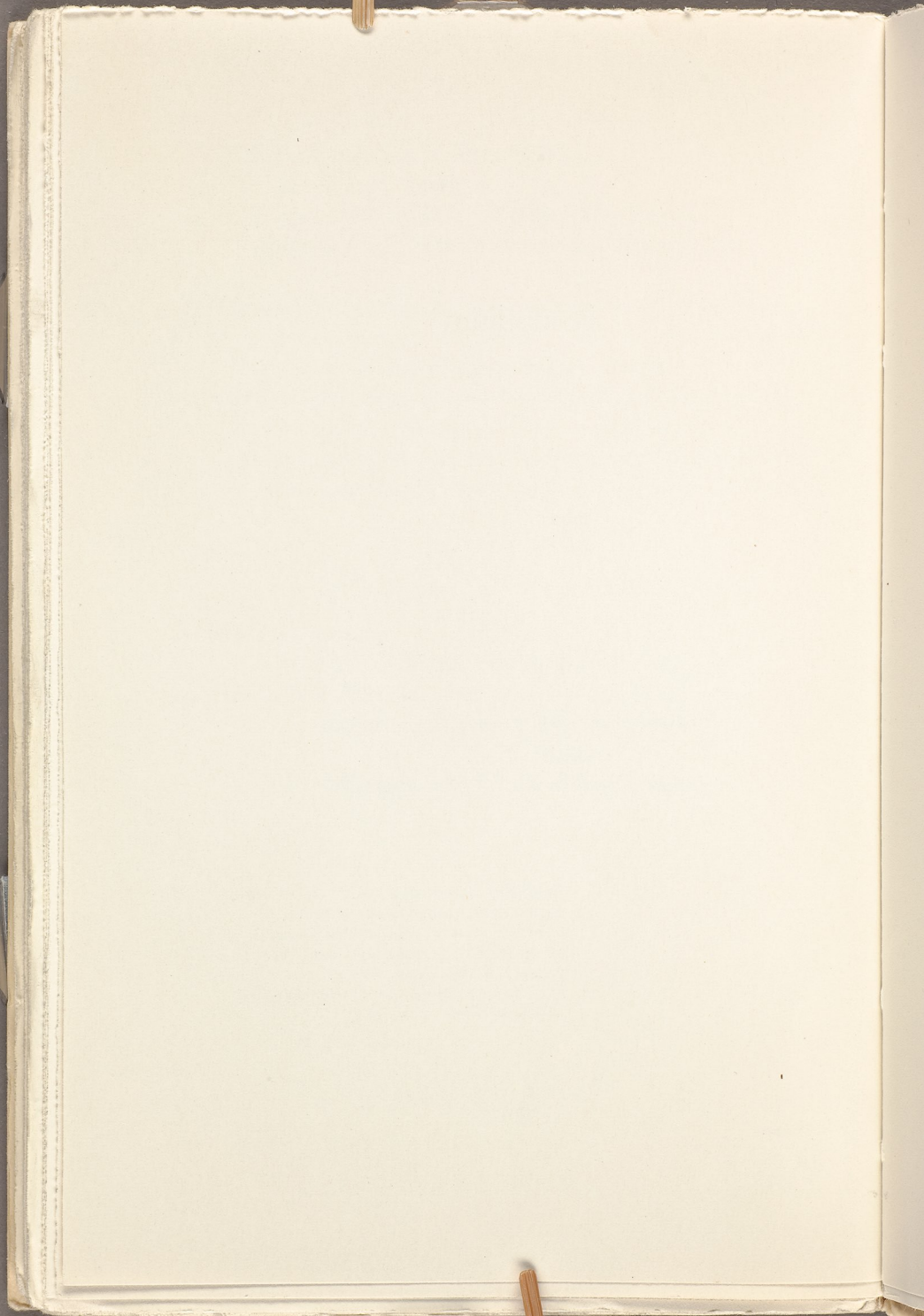
finis

Postludium

(stråkkvartett)

*Proinde, quicumque solus sit et timor
super eum dominationem facit,
oportet quod cogitationem faciat,
et sciat, quod omne ego sum, et
praeter a me aliud non est: timor
ejus amotus erit; quod cognoscenti
seipsum timor non sit.*

Oupnek'hat

Regnet fattar insjöns inflammerade yta
till en stumhet utan like
ej för döden
rosen natten innesluter

adagio non
troppo

och efterlämnad vardagens omätliga
tomhet blånande
stirrande

Tre stjärnfall beseglar hjärtats förgrening
i älskandes ögon och händer —

andante molto (man har stenat detta grazioso
rubato mot ett granitlejons sotade väntan
lysmasktecknet korsar fångarnas kretsgång

väderstreckens fruktan att skiljas
tättnar till ett avlägset oväder —)

Kvarterets arahat har avlagt nerver
hårkrans och guldfjäll
bergstopparna vitnar av hans renhet
torskstim som kulturer
vilka solen begrundande vänt mot öster
men även resignation

fastän detta var vad gravarna ville ha sagt
vittnets avsikt med sin
fanatiska destruktivism

kanske för frihetens skull
och hösttrottoarer med skäggiga
rännstenar
förlorar sej i tillvarons överdrifter

andantino I

Mina ådror är fulla av syrsor
tystnadens fåglar i sommarens utkant:
snart avtar mörkret sin mask
prickig av stjärnor
och låter gatorna sila genom dess mun
som ur en förvriden skål
av extatisk bottenlöshet

Rovdjuret i skuggan höjer tigande klorna
gathörnet som sett dem glimma fosforlikt
undanröjer varje tvivel om glasorgel
stiletvardag och blodsöt fruktan

Suveränt
leder sambuddha loppet mot
leendets fullkomning —

Överbevisad om alltings orimlighet
blåklockan sjunker i klosterporten
till sans och inre medvetande

andantino II
più tranquillo

blommor inneslutes
mer övergivna än någonsin
i döden
det stora fröhuset

Nederlagets åker ockuperas av skelett
ur deras frusna grenverk spirar
tusenskönor och Förgät mej ej

men
du ska bedja
att detta öga aldrig må slutas

allegretto ma
più lento e
sempre ritar-
dando

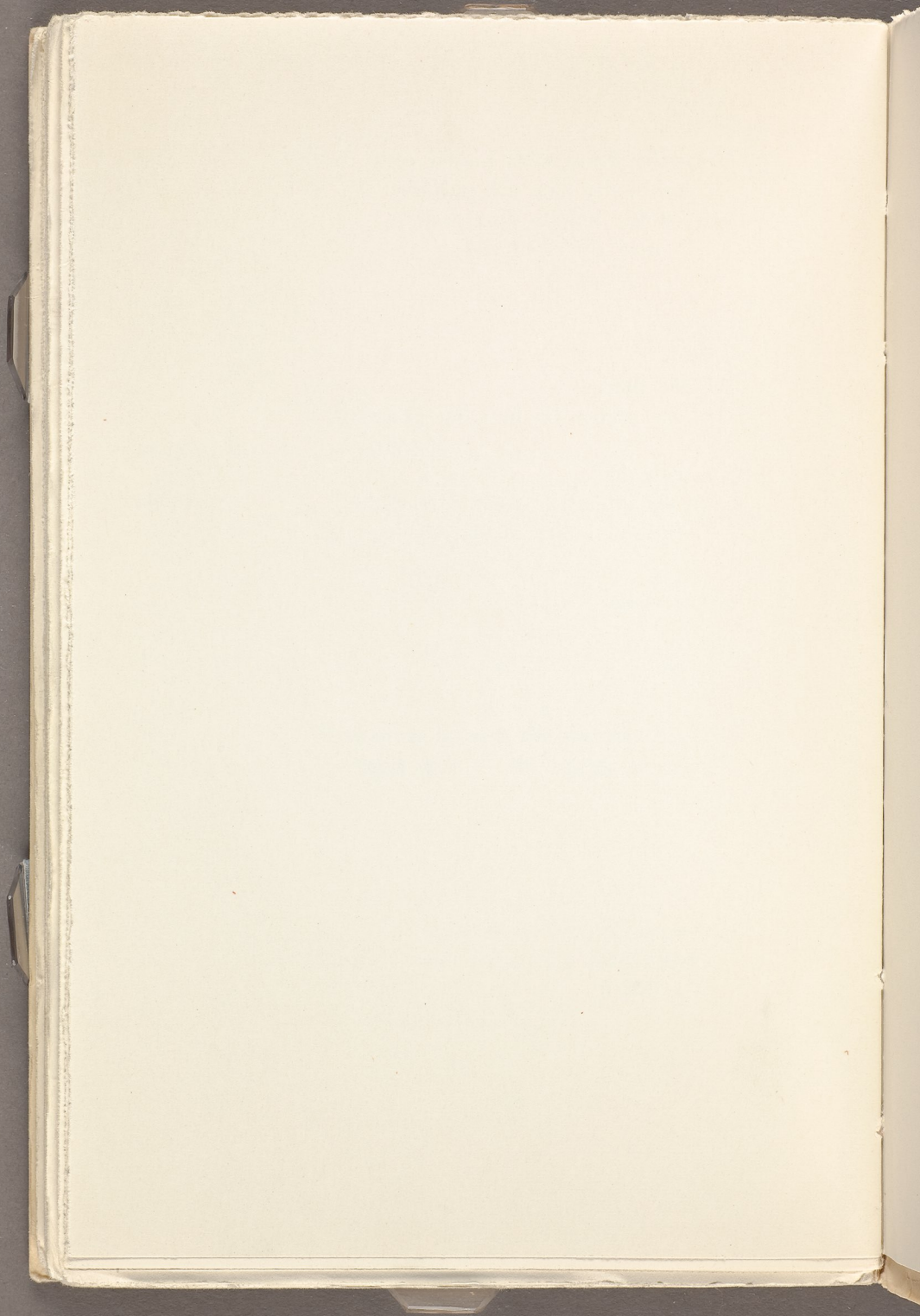
Du andaktsfulle visslare
bind världsövertinnarens stillhet
i ganglier av försakelse och ensamhet
om dina händer
om dina läppar
om dina tvekande tankars beslut

(Misstagens summa förvillelsens bär
inget spår av de otåliga hovarna

i gotisk behärskning
lyfter människan tortyrinstrumentet
fientlig företer viljan sin fördubblade
pupill
stelnat röd

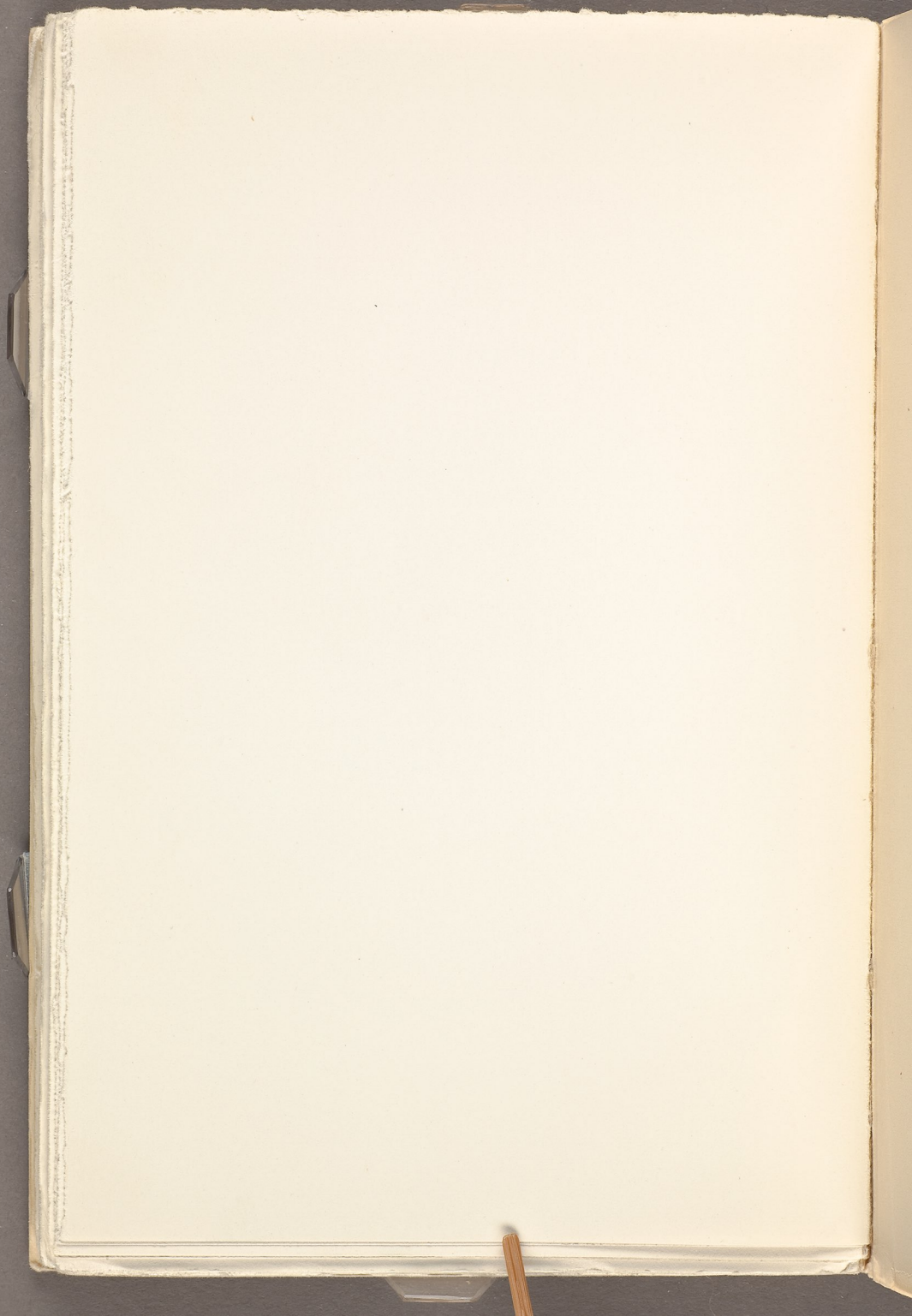
Grässtråt älskar dina kinder som
rakbladet ömt din pulsåder
och vinden snärjer dina grenar
med sin gasbinda)

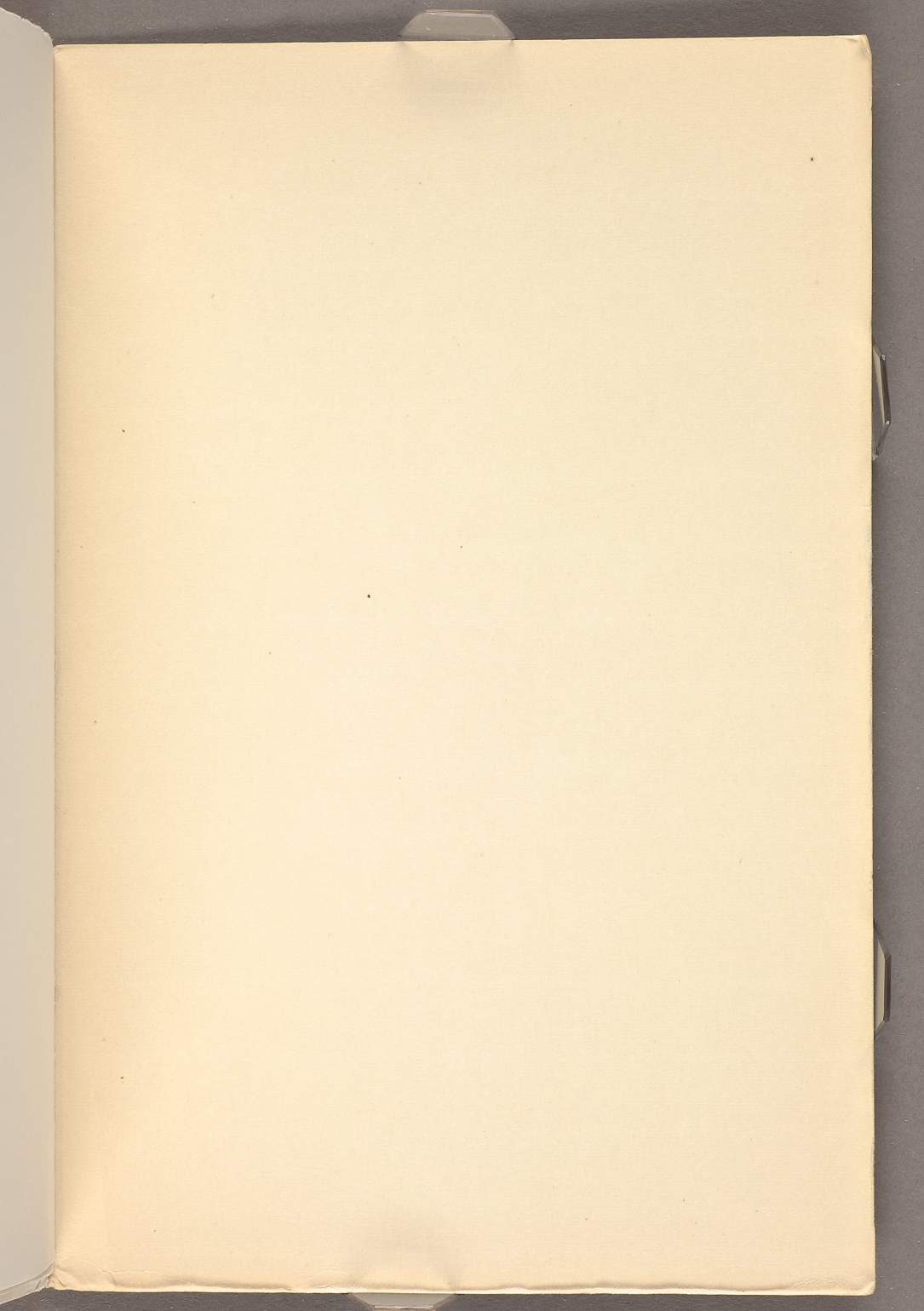
Alltför snart
ska regnet slå in i din gränslösa
tomhet
och du
utan ett minne av livet eller döden
inträda i ditt försäkrade lugn ☺

INNEHÅLL

Preludium	9
Kyrie eleison Christe eleison	15
Dies irae lacrymosa dies illa	39
Benedicta quae venit in nomine amoris	49
Libera te homo de vita	63
Postludium	81

UNGA LYRIKER

<i>Sven Alfons</i> , Ensamhets himmelshuva	3: 25
„ „ Sommaren och döden	3: 50
<i>Eskil Almgren</i> , Medan vi väntar	3: 75
<i>Kurt Almqvist</i> , Vallfärd till Mitten	3: 50
<i>Werner Aspenström</i> , Förberedelse	2: 75
<i>Sture Axelson</i> , Lyktor om aftonen	3: 50
<i>Ingeborg Erixson</i> , Tjällossning	3: 50
<i>Lars Fredin</i> , Utan villkor	2: 25
<i>Elsa Grave</i> , Inkräktare	3: 25
„ „ Som en flygande skalbagge	3: 75
<i>Lennart Hellsing</i> , Akvarium	3: 50
<i>Rut Hillarp</i> , Solens brunn	3: 75
<i>Runer Jonsson</i> , Det var några lågmälda toner —	3: 50
<i>Erland Josephson</i> , Cirkel	3: 50
<i>Börje Lindell</i> , Två fåglar	3: 25
<i>Arne Nyman</i> , Den dolda bilden	2: 50
„ „ Tvivlets timma	2: 75
„ „ Till en flyende	3: —
<i>Stig Sjödin</i> , Blindgångare	3: 50
<i>Ragnar Thoursie</i> , Emaljögat	3: 75
<i>Karl Vennberg</i> , Halmfackla	3: 50
„ „ Tideräkning	4: 75
<i>Maria Wine</i> , Vinden ur mörkret	2: 75
„ „ Naken som ljustet	3: 75

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris 3: 75